BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT

Előterjesztés

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. november 19-i rendes ülésére

a kerületi kezelésű közterületek öntözési és aszálykezelési rendszerének kialakításáról, valamint középtávú vízmegtartási program előkészítéséről

A képviselő-testületi ülés formája:	nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség:	egyszerű többség
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:	Városfejlesztési Bizottság; Gazdasági és Jogi Bizottság
Előterjesztő:	dr. Nánásiné Abonyi Gyöngyi önkormányzati képviselő

1. Előterjesztés

Tisztelt Képviselő-testület!

Javaslom, hogy az Önkormányzat alakítson ki egységes, előzetesen tervezett és mérhető rendszert a kerületi kezelésű közterületek öntözésére, az aszályhelyzetek kezelésére és a rendelkezésre álló víz-, munkaerő- és gépjármű-kapacitások felhasználására. A döntés célja nem a napi munkaszervezés képviselő-testületi szintre emelése, hanem az éves prioritások, a végrehajtási felelősség, a költségigény és az ellenőrzés előzetes rögzítése.

1.1. Előzmények és problémafelvetés

A 2026. évi nyári hőség és szárazság idején képviselői kérdésben kértem tájékoztatást a kerületi utak, parkok és zöldfelületek locsolási gyakorlatáról, a szakmai szempontokról, valamint a rendelkezésre álló kapacitások megosztásáról. A BDV/23297-4/2026. ügyiratszámú jegyzői válasz a Naphegy és Gellérthegy térségére vonatkozóan részletesen ismertette az elvégzett feladatokat, egyes helyszínek öntözési gyakoriságát és hozzávetőleges vízigényét, továbbá a tényleges napi létszámokat.

A jegyzői válasz a kertészeti feladatokat a Budavári Városüzemeltetési Kft. közszolgáltatási szerződésének VI.3. pontjához, a köztisztasági feladatokat pedig annak V. pontjához rendeli. A tervezési rendszernek ezért e két feladatcsoport összehangolását is segítenie kell.

A válasz szerint a 32. héten, rendkívüli hőségriadó idején a járdamosási kapacitás egy részét a fiatal és új ültetésű fák intenzív mentőlocsolására csoportosították át. Ez indokolt intézkedés volt, és egyben azt is mutatja, hogy szélsőséges időjárási helyzetben szükség lehet az egyes közterület-fenntartási feladatok közötti előre meghatározott prioritások alkalmazására.

A tájékoztatás ugyanakkor nem azonosított olyan egységes, kerületi szintű, előzetesen elfogadott éves dokumentumot, amely valamennyi kerületi kezelésű területre meghatározná az öntözési prioritásokat, a hőség- és aszálykezelési intézkedési rend alkalmazását kiváltó feltételeket, a kapacitások átcsoportosításának rendjét, a teljesítmény mérését, a megrendelői ellenőrzést és a szükséges költségvetési forrást. A részletes operatív munkavégzés mellett ezért indokolt egy előre rögzített, egész kerületre kiterjedő tervezési és beszámolási rendszer kialakítása.

A Képviselő-testület 2026. november 19-i ülésének munkatervében a kerületi Környezetvédelmi Program megtárgyalása is szerepel. A Környezetvédelmi Program és a jelen előterjesztés eltérő szabályozási szinten kapcsolódik egymáshoz: a Program rögzítheti a kerület környezetvédelmi és klímaalkalmazkodási céljait, míg a jelen előterjesztés a közterületi öntözés és aszálykezelés konkrét

tervezési, költségvetési, végrehajtási és beszámolási rendjét határozza meg. A két dokumentum ezért egymást kiegészíti; a célok Környezetvédelmi Programba történő beépítése nem teszi szükségtelenné a végrehajtási határidőkről és felelősökről szóló külön döntést.

1.2. A javaslat célja és tartalma

A javaslat először a 2027. évi költségvetés tervezéséhez szükséges előzetes erőforrás- és költségigény bemutatását, majd két egymásra épülő dokumentum elkészítését kezdeményezi. Az első a 2027. évi öntözési és aszálykezelési terv, amely a következő nyári időszak napi működését megalapozó, végrehajtható éves terv. A második egy középtávú vízmegtartási program, amely a vezetékes és szállított vízzel történő öntözés mellett a csapadékvíz helyben tartásának, az öntözési infrastruktúra fejlesztésének és a víztakarékos megoldásoknak a lehetőségeit is vizsgálja.

A javaslat nem ír elő külön, részletes visszamenőleges adatszolgáltatást. A terv készítőinek a 2026. évi tapasztalatok, a rendelkezésre álló nyilvántartások és a szakmai gyakorlat alapján kell kiválasztaniuk a tervezéshez valóban szükséges kiinduló adatokat. Egyúttal nekik kell javaslatot tenniük arra is, hogy a végrehajtás és a későbbi értékelés érdekében a jövőben milyen adatokat indokolt egységesen rögzíteni. Ez kellő szakmai mozgásteret hagy, miközben összehasonlíthatóvá és számonkérhetővé teszi a következő évek feladatellátását.

Az éves tervnek az öntözendő területek és növényállomány azonosítása mellett ki kell térnie a szakmai prioritásokra, a hőség- és aszálykezelési rend feltételeire, a kapacitások szükség szerinti átcsoportosítására, a végrehajtói és megrendelői felelősségre, valamint a szükséges erőforrásokra és a végrehajtás nyomon követésére. A részletes tartalmi követelményeket a döntési javaslat rögzíti.

A középtávú programnak a kerületi tulajdonú vagy kezelésű területekre és ingatlanokra kell összpontosítania. Ennek keretében vizsgálandó különösen az önkormányzati épületekről összegyűjthető csapadékvíz felhasználása, a tározási lehetőségek, az esőkertek, vízáteresztő burkolatok és vízmegtartó fahelyek kialakítása, az automata öntözőrendszerek állapota és fejlesztése, továbbá mintaprojektek kijelölése. Más tulajdonos vagy kezelő területét érintő intézkedés esetén a szükséges egyeztetéseket külön le kell folytatni.

A terv akkor válik számonkérhetővé, ha annak feladatai, teljesítménymutatói és költségei megjelennek a Budavári Városüzemeltetési Kft. üzleti tervében, valamint a közszolgáltatási szerződés alapján készülő éves feladat- és elszámolási dokumentumokban. A javaslat ezért nem újabb önálló tanulmány elkészítésére, hanem a tervezés, végrehajtás, finanszírozás és ellenőrzés összekapcsolására irányul.

1.3. Költségvetési vonzat

A döntés közvetlenül nem állapít meg konkrét összegű kiadási kötelezettséget. A tervek előkészítése a Polgármesteri Hivatal és a Budavári Városüzemeltetési Kft. meglévő feladatellátásához kapcsolódik. A 2027. évi intézkedések végrehajtásának, valamint a középtávú fejlesztéseknek ugyanakkor lehet költségvetési vonzata. Ennek összegét, forrását és ütemezését az éves tervben, illetve a középtávú programban kell meghatározni, és a szükséges fedezetet a 2027. évi költségvetésben vagy annak későbbi módosításában, egyértelműen azonosítható módon szükséges megjeleníteni. Az SZMSZ 25. § (3) bekezdés b) pont bf) alpontjára figyelemmel az előterjesztés ezért előzetes kötelezettségvállalás helyett a költségigény meghatározásának és a fedezetről szóló későbbi döntésnek a rendjét rögzíti.

1.4. Jogszabályi és döntéshozatali háttér

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 23. § (5) bekezdés 1. pontja alapján a kerületi önkormányzat feladata különösen a helyi közutak, közterek és parkok kezelése, fejlesztése és üzemeltetése. A fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól szóló 21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelet 1. §-a a kerületi zöldfelületek védelmét, szakszerű fenntartását és a növényállomány megőrzését kifejezett célként határozza meg.

Az előterjesztés benyújtásának és tartalmának alapját a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének szervezeti és működési szabályzatáról szóló 18/2024. (X. 3.) önkormányzati rendelet 24-25. §-a adja. A javasolt bizottsági tárgyalás az SZMSZ 42. §-ában meghatározott feladatkörökhöz igazodik. Az ülés az Mötv. 46. § (1) bekezdése alapján nyilvános. A döntési javaslat az Mötv. 47. § (2) bekezdése alapján egyszerű többséggel fogadható el, mivel az ügy nem tartozik az Mötv. 50. §-ában, illetve az SZMSZ-ben meghatározott, minősített többséget igénylő tárgykörök közé.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a döntési javaslat elfogadására.

2. Döntési javaslat

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének

…/2026. (XI. 19.) önkormányzati határozata

a kerületi kezelésű közterületek öntözési és aszálykezelési rendszerének kialakításáról, valamint középtávú vízmegtartási program előkészítéséről

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy:

1. elhatározza, hogy a kerületi tulajdonban vagy kezelésben álló közterületek öntözésére és az aszályhelyzetek kezelésére a jelen határozat 2-8. pontjai szerinti egységes tervezési, végrehajtási, ellenőrzési és beszámolási rendszert alakít ki.

2. felkéri a polgármestert, hogy a jegyző útján, a Polgármesteri Hivatal érintett szervezeti egységei és a Budavári Városüzemeltetési Kft. bevonásával, a rendelkezésre álló 2026. évi tapasztalatok, nyilvántartások és szakmai adatok alapján előzetes becslésként készíttesse el, és írásban bocsássa a Képviselő-testület tagjainak rendelkezésére a 2027. évi öntözési és aszálykezelési feladatok várható erőforrás- és költségigényét, valamint a költségvetési fedezetet igénylő legfontosabb fenntartási és fejlesztési feladatokat.

Határidő: 2027. január 15.
Felelős: polgármester

3. felkéri a polgármestert, hogy a jegyző útján, a Polgármesteri Hivatal érintett szervezeti egységei és a Budavári Városüzemeltetési Kft. bevonásával készíttesse el a kerületi kezelésű közterületek 2027. évi öntözési és aszálykezelési tervét, és azt terjessze a Képviselő-testület elé. A terv előkészítése során a 2026. évi tapasztalatokat, a rendelkezésre álló nyilvántartásokat és minden egyéb releváns szakmai adatot figyelembe kell venni. A tervben meg kell jelölni azokat az adatokat is, amelyek egységes rögzítése a végrehajtás nyomon követéséhez és későbbi értékeléséhez szükséges.

Határidő: 2027. március 31.
Felelős: polgármester

A tervnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) az öntözendő kerületi kezelésű területek és növényállomány területi jegyzékét;

b) az öntözési prioritásokat, a tervezett gyakoriságot és vízigényt, továbbá a rendelkezésre álló és bevonható vízvételi helyeket és vízforrásokat, a vízvételezés módját és várható költségét;

c) a hőség- és aszályhelyzet megállapításának szakmai feltételeit és az alkalmazandó intézkedési rendet;

d) a munkaerő-, víz- és gépjármű-kapacitások átcsoportosításának döntési rendjét, figyelemmel a növényállomány megóvására és a nem halasztható köztisztasági feladatokra;

e) a végrehajtó és a megrendelői-ellenőrzési feladatokat ellátó szervezetek felelősségét;

f) a végrehajtás nyomon követéséhez, igazolásához és ellenőrzéséhez indokolt nyilvántartások és mérhető teljesítménymutatók körét;

g) a szükséges karbantartási, javítási és fejlesztési feladatokat, továbbá azok költségigényét;

h) a Képviselő-testület részére készítendő éves végrehajtási beszámoló tartalmi követelményeit.

4. felkéri a polgármestert, hogy a 3. pont szerinti terv elfogadását követően gondoskodjon arról, hogy annak feladatai, teljesítménymutatói és költségei a Budavári Városüzemeltetési Kft. 2027. évi üzleti tervében, valamint a közszolgáltatási szerződés alapján készülő éves feladat- és elszámolási dokumentumokban egyértelműen azonosítható módon megjelenjenek, szükség esetén e dokumentumok módosításával.

Határidő: a 3. pont szerinti terv elfogadását követő 30 napon belül
Felelős: polgármester

5. felkéri a polgármestert, hogy gondoskodjon arról, hogy az öntözési, aszálykezelési és vízmegtartási célok a kerületi Környezetvédelmi Program végrehajtása során érvényesüljenek, és annak végrehajtási dokumentumaiban megjelenjenek.

Határidő: a Környezetvédelmi Program végrehajtása során folyamatos
Felelős: polgármester

6. felkéri a polgármestert, hogy készíttessen középtávú, a kerületi tulajdonú vagy kezelésű területekre és ingatlanokra vonatkozó vízmegtartási programot, elsődlegesen a Polgármesteri Hivatal és a Budavári Városüzemeltetési Kft. rendelkezésére álló adatokra és szakmai kapacitásra támaszkodva, és azt terjessze a Képviselő-testület elé. A program vizsgálja meg különösen a csapadékvíz helyben tartásának és öntözési célú felhasználásának, az öntözési infrastruktúra fejlesztésének, az esőkertek, vízáteresztő burkolatok és vízmegtartó fahelyek kialakításának, valamint kerületi mintaprojektek megvalósításának lehetőségeit, költségeit és ütemezését.

Határidő: 2027. június 30.
Felelős: polgármester

7. felkéri a polgármestert, hogy az éves öntözési és aszálykezelési terv végrehajtásáról, a felhasznált erőforrásokról, az esetleges rendkívüli kapacitás-átcsoportosításokról és a következő évre javasolt intézkedésekről évenként készítsen beszámolót, és azt terjessze a Képviselő-testület elé.

Határidő: első alkalommal 2027. október 31., ezt követően minden év október 31.
Felelős: polgármester

8. rögzíti, hogy a jelen határozat önmagában új, külső kötelezettségvállalásra nem jogosít; a végrehajtáshoz szükséges költségvetési fedezetről a 2027. évi költségvetési rendeletben vagy annak módosításában kell rendelkezni.

Budapest, 2026. október 1.

dr. Nánásiné Abonyi Gyöngyi
önkormányzati képviselő